

Cena Numeru 3 centy w Krakowie, Podgórze i na prowincyi.

PRENUMERATA miesięczna w Krakowie i K. 50 h. (już z dostawą do domu ca prowincyi z przesyłką pocztową) i Kor. 50 hal. — Prenumerata za granicę i mkr. 50 L, 2 h. 1 rs.

POJEDYNCZE OZEMPLECENIA NABWAŁO. MOŻNA WĘ WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORACH KOLEJOWYCH

NOWYNI

Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiarę pettu 10 hal, za każdy następny raz 12 hal. (dotyczy ogłoszeń na p. białe) ... Nadane za wiarę pettowo 50 hal, spody nr każdej stronie po 3 Kor. — Załączniki 20 Kor. za tydzień. Inzeraty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Hupczyo. Administracja „Nowin”: ul. Wiślna L. 2, otwarta od godziny 8 rano do godziny 8 wieczorem

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokółowska, Pasaż Hausmana L. 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340. Ekspedycja „Nowin”: ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY: LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ulicy Wiślna L. 2. Rękopisów nie zwraca się.

„NOWINY“ wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

O mięso rumuńskie dla Krakowa i Lwowa.

Sprawa urzędzenia składki mięsa rumuńskiego w Krakowie i Lwowie jest sprawą b. mało wiagi, bo kontyngent mięsa, który mógłby być przeznaczony obm miastom, będzie tak nieznaczny, że najmniejszego wpływu na ceny będzie nie wywarł, a sprzedaż mięsa rumuńskiego może tylko w drobnej mierze stać się regulatorem cen żeńskich.

Więc wprost niepojęte jest, dlaczego nał agrarjusz tak zaciekłe zwalczają i walczą import rumuńskiego mięsa. Agrarjusz nie na tem nie straci i cała sprawa obchodzi tylko miasta.

Alle agrarjusz nie są zawsze i wszędzie agostycznymi krótkowidzami i dla miast nie życzyli wle usposobieni. Na domiar se sprawy mięsa rumuńskiego postanowili skorzysta, aby pokasać, że w Kole Polakom oni, agrarjusz sąjki przeważają.

Chodzio to próbe staj. I oto z drobnej, wylicane miejskiej afery obronno w Kole Polakom sprawę polityczną, która posyć miejskich i wiejskich rozdziela na dwa obozy!

Jak wiadomo, przedwczoraj przybyła do Wiednia deputacja miast Krakowa i Lwowa w sprawie utworzenia składki mięsa rumuńskiego w Krakowie i Lwowie. Do deputacji należeli z Krakowa: dr Leo i dr Szarak, ze Lwowa: wiceprezydent Askewany i Lasowski.

Deputacja chodzio o to, aby Kole zgodziło się na utworzenie tej składki. Celem swalczania opozycji posów rolniczych, poruszone myśli zaprowadzenia organizacyi sprzedaży mięsa krajowego i dowoza jego do Lwowa i Krakowa, aby producent krajowi mogli łatwiej konkurować z mięsem rumuńskim. Reprezentanci miastjy chcieli się na to propozycje godać.

Otóż wczoraj, wo środe, Kole Polakie odbyło plenarne, bardzo burzliwe posiedzenie, w którym wzięty udział deputacja miast.

Na wstepie przemawiali delegacyi miast, którzy obszerne wymotrowali petycję miast Krakowa i Lwowa i prosili o poparcie Kole nie tylko se względu na gospodarstwo, ale także i polityczne interesy. Przedstawiciele obu miast wykasał na fakt, że obie stolice placą 1/3 wszystkich podatków bezpośrednich krajowych, że w obu miastach panuje swolna drożyzna i że należy coś czynić, aby miastom tym popleszyć z pomocą i nie wykluczać ich z dobrodziejstwa dewosa miast rumuńskich, jakie przystęguje tym miastom monarchii. Wykluczenie obu miast z tego dobrodziejstwa z powodu nieprzychylnego stanowiska Kole polskiego, wywołać musi w ludności tych miast największe rozgorzalenie i dostarczy najniebezpieczniej bronii radykalnej agitacyi, która w pierwszym rzędzie zwraca się przeciw zasadzie solidarności Kole, krępującej posów miejskich w ich działalności na rzecz interesów gospodarczych ich wyborców.

Przemowy deputacyi popierali bardzo goraco p. Petelenc, Tomaszewski, ka. Pastor, Roszkowski, Zieleniewski, Stojowski i Fjajk, a przeciw przemawiali posowie: Olasewski, Rnebenbaner, ks. Zygulinski, Bomba i Szejzer. Pos. Szejzer wywołał ogromne oburzenie, gdy doradził mieszkancom miast, aby zżylili się maszynką i kartofiami, za co jeden z posów skarcił go głośnie.

W głosowaniu okazała się równość głosów: 25 głosów było za, 25 przeciw składkom. Prezes Kole dr Gładkiński po dłuższym wahaniu zdecydował się przytrzymać swoim głosem na rzecz otwarcia składki.

Dopiero dziś deputacja miast udada się do ministrów z żądaniem składki.

Sprawa składki wywołała w gronie posów miejskich wielkie rozgorzalenie. Podniesiono myśli zgodzenia wszystkich posów miejskich dla zrównoważenia przewagi agrarjuszów (nie wierzymy jednak, aby udało się miejskim demokratom, rozdzielenych różnymi antagonizmami, sebrać do kupy i przyp. red).

Zaciekłe przeciw miastom występowało ludowcy. Nie chcą ludowcom dać bronii przeciw

narodowej demokracji do ręki, dwaj posowie narod. demokracjoni także głosowali przeciw składkom. (patrz telegramy).

Wybory do Rady m. Krakowa.

Wczorajsze wybory do Rady miejskiej z pięciu gmin, przyłączonych do Krakowa, dały następujący wynik: Z wicelicyzacji na 189 uprawnionych do głosowania głosowało 111 osób. Wybrani zostali 110 głosami Wilczyński Józef, budowlanicy.

Półwie z wicelicyzacji na 172 uprawnionych głosowało 147 osób. Z tego otrzymali: Dudek Waleenty 118 głosów, Jadowski Piotr 29 głosów. Wobec tego wybrani zostali Dudek Waleenty, majster murarski i wicelicyzeli realności.

Czarna Wied: na 260 uprawnionych głosowało 136 osób. 136 głosów otrzymał Misiowski Krzysztof, majster slusarski i wybrany został radnym.

Debniki: na 230 uprawnionych głosowało 194. Z tego otrzymali: Jan Pajak 98, Wacław Krzepowski 94, Józef Krzesz 2 głosy. Wybrany został Jan Pajak, urzędnik kolejowy.

Zakrzówek: na 86 uprawnionych głosowało 61 osób. Z tego otrzymali: Piotr Czubko 46, Adam Zakrzówek 9 głosy, Józef Baubok 12 gł. Wybrany został p. Czubryk Piotr.

Wybory na Debniki i na Półwie odbyły się w sposób, przeciw któremu dobitnie zaprotestowali miastjy. Na Półwie Ziejzer, dr Komorowski agitował za p. Dudkiem w sposób, sgoła nie licujący ze stanowiskiem lekarza miejskiego. Dr Komorowski odwiecził odosobnie Izraelitów, właścicieli realności i kupców, groząc im represjami se strony magistratu, oraz odwołaniem se swaj strony pomocy lekarskiej!!! Wobec tego rodzaju agitacyi, która nieestety w wielu wypadkach przestraszyła wyborców, p. Jadowski w rannych godzinach srezygnował se swaj kandydaturę.

Wybory na Debniki wywołały wśród obywatelstwa powszechne oburzenie, które ujawni się protestem przeciw wyborowi p. Pajaka.

Protest przeciw rezultatowi wyborów na Debnikach.

Kandydat kilku b. wójta i mało inteligentnej grupy wyborców, p. Pajak uzyskał 98 głosów i został wybrany radcą. Kandydat inteligentny i rękodzielników i przemysłowców, inż. Wacław Krzepowski uzyskał 94 głosy. Jeżeli się zwazy, że 2 głosy otrzymał p. Krzesz, który rzekł się kandydatury na rzecz p. Krzepowskiego, jeżeli się dalej zwazy, że inż. Krzepowski miał w swem posiadaniu 6 kart wyborczych, które mu wręczenie zostały przez wyborców, nie mogących osobście głosować, a z których to kart p. Krzepowski, używający tylko legalny ch środków nie chciał zrobić nic se zrobił nerwko, okasie się, że se inżynierem Krzepowskim faktycznie oświadczyła się elita wyborców i sąsarem wicelicyzacji.

Jeżeli zaś p. Krzepowski uległ, stało się to tylko skutkiem szwindlu, presji i teroru, jako niegodnie dopuszczane kilka mowowo-pejsera. Inż. wicelicyzacji zostali do Rady miejskiej protest obywatelstwa z Debnik, opatrzone stu podpisami wyborców, skierowane przeciw nadużyciom kilku spekuliantów gminnych, którzy nadużyli swego stanowiska urzędowego, aby wyłudzić legitymacje wyborcze i zmuszać lekliwych do głosowania na Pajaka.

Wątpliwe nie można, że mandat Pajaka będzie unieważniony i wybory w Debnikach ponownie rozpisane.

Stwierdzone zostało bowiem przez świadków, że b. wójta, a obecnie funkcjonaryusz gminy Mól w godzinach urzędowych wzywał do siebie do biura wyborców (zwłaszcza kobiety) i nakłaniał ich prosiłami i groźbami do głosowania na Pajaka. Tę samo arenę polityki Chojnacki obchodził mniej inteligentnych wyborców i grał im represjami. — Naddo p. Pajak usłowił (po 20 kor.) kupować głosy od nieinteligentnych wyborców.

Stwierdzone również, że se Pajakiem oddało głosy — dwa niebeczarków. Czyżby pajakarze mieli moc wzkrzeszania zmarłych?

Wobec postępowania Móla i Chojnackiego, nadużyających w skandaliczny sposób swego stanowiska, urzędowego, obywatelstwo z Debnik zwróciło się do przysyłki miast i do dyrekcji politycznej z żądaniem przeniesienia z Debnik obywateli funkcyjonyzary. Takich aferyzatorów w Debnikach bezwarunkowo nie będzie się dnieć tożlerować.

Dlaczego zaś Mól tak gorliwie agitował za Pajakiem? Oto dlatego, że obaj i panowie tworzą spółkę aferyzatorów gminnych, sążonych od dawna podobieństwem natury, postosem inteligencyi i jeseftami. Mól trzyma się Pajaka, Pajak Móla, jesefta w drugim znajduje ochronę. Ale Debniki nie są już dniemni Debnikami, lecz dzielnicą Krakowa — i dawnej gospodarce kres politycy być musi.

Wobec postępowania Móla i Chojnackiego, nadużyających w skandaliczny sposób swego stanowiska, urzędowego, obywatelstwo z Debnik zwróciło się do przysyłki miast i do dyrekcji politycznej z żądaniem przeniesienia z Debnik obywateli funkcyjonyzary. Takich aferyzatorów w Debnikach bezwarunkowo nie będzie się dnieć tożlerować.

Dlaczego zaś Mól tak gorliwie agitował za Pajakiem? Oto dlatego, że obaj i panowie tworzą spółkę aferyzatorów gminnych, sążonych od dawna podobieństwem natury, postosem inteligencyi i jeseftami. Mól trzyma się Pajaka, Pajak Móla, jesefta w drugim znajduje ochronę. Ale Debniki nie są już dniemni Debnikami, lecz dzielnicą Krakowa — i dawnej gospodarce kres politycy być musi.

Otwarcie Sejmu bośniackiego i zamach na gen. Vareszanina.

Sarajewo. Wczoraj o godz. 10 rano w sali ratuszowej odbyło się w uroczysty sposób otwarcie Sejmu. Zebrał się wszyscy posowie z wyboru i wryliłeli. Galerye były przepelnione publicznością.

Posowie stoczyli ślubowanie, potem posiedzenie zamknięte.

Sarajewo. Z okazji uroczystości otwarcia Sejmu wybuchł konflikt w sprawie wywieszenia chorągwi na gmachu ratuszowym, w którym obraduje Sejm. Posowie serbscy i chorwacy domagali się wywieszenia standardów chorwackich i serbskich, cesarz rząd krajowy odmówił i chciał wywiesić tylko standardy o barwach austriackich, węgierskich i bośniacko-hercegowińskich. Przywódcy stronnictw odzładziło na to, że w takim razie żaden poseł nie wejdzie do sali posiedzeń. Postanowiono więc ostentacyjnie nie wywieszać żadnych standardów na ratuszu.

Sarajewo. Nieudany zamach na gen. Vareszanina (o którym wczoraj donieśliśmy Przyp. red.) wywołał b. wielkie wrażenie. Przyczyną zamachu i to tego jest niewyjaśnione.

Sprawca zamachu Zeraica, jest anarchista. Seda, se zamach jego był natury politycznej i se Zeraica miał wiewście zamach wykonawcą zamachu na gen. Vareszanina w Bośni.

Z innej strony jednak donoszą, se zamach Zeraica był głównie prywatnym aktem zemsty, Zeraica bowiem wniósł przed kilka tygodniami do rządu krajowego podanie o udzielenie mu stypendjum na ukończenie studiów. Podanie to Vareszanin odrzucił i za to Zeraica chciał się pomścić.

W czasie pobytu cesarza w Bośni i Hercegowinie bawił Zeraica w Mostarze, więc nie miał zamiarów abroczniczych.

Wiedzi. „N. Fr. Presse“, omawiając zamach w Sarajewie, sądzi, że Zeraica był niezadowolony emiaryusem sąrszantynem, który widocznie miał zamiar wykonać zadanie o wiele poważniejsze, a który tylko dzięki czuności władz został udermiony. — „Die Zeit“ twierdzi, że w Bośni mimo posernego spokoju panują stare namiętności, czego dowodem jest np. spó: o standardy z okazji otwarcia Sejmu bośniackiego.

Upały i burze w bieżącym roku.

Latu tegoż nieobecnie odznacza się niebywałymi upałami i obfituje w silne burze, które już donoszą telegramy, szaleją niemal w całej Europie środkowej. W tej sprawie interesujące informacje ogłosił dyrektor wiedeńskiej stacyi meteorologicznej prof. Trabert. Oświadczył on:

„Normalnie następuje w lecie od czasu do czasu pewne obniżenie temperatury, wywołane przez to, że z zachodu od oceanu przepływa nad całą Europą środkową stosunkowo chłodne powietrze. Te chłodne fale powietrzne powstają w skutki niskiego ciśnienia powietrza w Europie północnej. W bieżącym roku ciśnienia tego na północy niema prawie zupełnie, co więcej, na północy i północnym zachodzie kontynentu ciśnienia powietrza jest

obecnie nawet wyższe. Anormalne te stosunki stoją prawdopodobnie w związku z temperaturą gólu. — Z drugiej strony są, ponieważ na Azorach ciśnienie powietrza jest normalnie wysokie, mamy w Europie środkowej niemal równo ciśnienie, gdyż kontynent ten leży między dwoma działami wysokiego ciśnienia. Fakt ten sprzyja niezmiernie powstawaniu lokalnych burz, które też w tym roku są bardzo częste, a ochłody temperatury nie przyniosą.

Zmiany pogody nie można się rychło spodziewać.

Następstwem częstych burz jest obfitość piorunów i większa liczba nieszczęść przez nie spowodowanych. W okolicach, gdzie stosunkowo jest bardzo ciepło, chmury unoszą się w znacznie wyższej wysokości. Napięcie elektryczne, prowadzące do wyładowania elektryczności, musi być wskutek wysokiego położenia chmur o wiele wyższe, wyładowanie jest przez to znacznie silniejsze, skutki uderzenia pioruna są straszniejsze. W tem leży przyczyna straszliwych skutków katastrofy piorunowej w Berlinie. Tam podczas onędzającej burzy, podczas której zginęło 16 ludzi od piorunów, było bardzo ciepło, należy więc przyjąć, że przez wysoko szbijające chmury wyładowanie się piorunów musiało być intensywniejsze.

O katastrofach powodziowych donoszą z całej niemal Europy, zwłaszcza z krajów alpejskich.

W Sałcburgu kilka gmin jest zalanych, drogi zniszczone, mosty zerwane. Takie same skutki wyraziły powodzie w Styryi, Tyrolu, Przedaluni, zwłaszcza w Feldkirch, gdzie większość okolic stoi pod wodą. Wojsko nie może wnieść pomoc.

Również z całej Szwajcaryi donoszą o powodziach. W Aldorf zawałił się o północy dom, zamieszkały przez rodzinę listonosza Zieglera. Uratowano 3 dzieci: zona jego i dziećci dwoje w wieku od 10 do 16 lat, jedno Polacyzka kolejozka między Zurychem a Chur są zerwane.

Z Monachium donoszą, że z powodu panującego od 36 godzin deszczu jezioro bodenskie wystepiło z brzegów. Wstrzymano częściowo ruch kolejowy. Także z Górnej Bawaryi donoszą o ogromnych powodziach i wstrzymaniu ruchu na szeregu kole lokalnych.

Powódź zniszczyła również Serbię. Katastrofa miała tam większe rozmiary. Miasto Sillaj ma czelaziane zostało wodą do 2 metrów wysokości. Po ustąpieniu wody znaleziono 38 zwłok, przeważnie dzieci.

ZE ŚWIATA.

Sprawa Krety i hełkot Greków w Turcyi. Bójkot Greków wreszta. Król grecki sąs rodziłe bron ludność wiejskiej w Tessalii.

Napad Greków na rumuńską okręć. Gdy w poniedziałek rumuński parowiec pocztowy „Imperatol Trajan“ przybył z Aleksandryi do Pireus, tłum około 3000 ludzi zaatakował statek i pobliż statek. Na pokładzie tego okrętu znajdowały się dzieci rumuńskiego następcy tronu, które wraćy z Egiptu. — Przyczyna napadu jest następująca: Na okręcie tym wiewiono Greka desertera, który wywołał wście wreszcie, gdyż dzielnie środka tego, wstrzyknął tego jedynozawo śródmiennolwo jest wprost sadowiąjąca. Jest pewnem, że środke Ehrlicha jest obecnie najlepszym środkiem przeciwyfaryzacyjnym i należy się z wsecelnie na środkiem specyficznym przeciw syfilisowi.

Sensacyjna zbrodnia. Jak już donieśliśmy na tem samem miejscu, rybaczy wyłowili i jeziora Commo, opodal Mostroza, łufę, sąsiadujący zwłoki kobiety, samordowanej uderzeniami narzędziem tęsem, prawdopodobnie miotkiem. Obczeni donoszą z Medyanolo, że z listów, znalezionej w kofrze, stwierdzono, że samordowana jest aktorka amery-

BAZAR POKRAJOWY Peleryny zakopiańskie, Serdaki na futrze, Serdaki i guńki sukienne, Kraków, Rynek 20, Kilimy w wielkim wyborze :: :: o najpiękniejszych wzorach.

brani zostali pp.: J. J. Fischer, W. Liban, K. Mikućki, L. Rosenberg, I. Schweiß, J. Strzygowski.
Następnie wiceokr. Izby dr. B. też przedstawił wnioski, wniesione przez delegatów Izby na czerwcowy sesji państw. Rady kolejowej. Wnioski domagają się: dalszego udowodnienia komunikacji między Warszawą i Krakowem względnie Zakopanem, zniesienia austriackiej wizy paszportowej, oraz przeprowadzenia rewizji celnej w wagonach, dalej utrzymania przez cały rok przynajmniej przedniezłami i Świętami pociągu popołudniowego z Krakowa do Zakopanego i nocnego pociągu powrotnego, który działał tylko w sezonie letnim, wreszcie przebudowania dworca w Oświęcimiu.
Za tymi wnioskami przemawiał r. Izby Blumenfeld. Na tem posiedzenie zamknięło.

Z SALI SĄDOWEJ.

Zabójstwo w zemsty.

Znowu jeden z tych wiejskich dramatów, których tyle przewija się przed ławą przysięgłych w każdej karczmie. Tym razem oskarżonych jest dwie ludo, 20-letni parobczak z Poręby Spytkowskiej Michał Pytkę i 41-letnia Marya Brzeska, obwinieni o zabójstwo zabójstwa, ona o współudział w zbrodni. Akt oskarżenia przedstawiał ich winę następująco: W Porębie Spytkowskiej znanym był z awantur niejaki Antoni Cwik. Dnia 19 kwietnia b. r. porpaczał on się z Brzeską, potem wieczór napadł na jej męża i chciał go pobić porządnie, ale Brzeski uciekł, zaś Cwik ujął swój gniew na niejakiego Jaroska, którego tak ciężko pobił, że ten musiał parę dni leżeć. Wieczorem 20 kwietnia było u Walentego Basisty przyjęcie. Basista podejmował Pytkę za to, że mu gruntu kawalek zarad. Między gośćmi była także Brzeska, która zalała się przed Pytkę na Cwika i namawiała go, by Cwika nauczył rozumu. „Jakbyś go gdzie spotkał, to wpał!” mówiła.

Od Basistów przemięła się część gości do Brzeskiej i tam dalej popojano. Gdy wódki zaczęło brakować, goście się rozeszli, zostali tylko Jakób i Marya Zalewski i Pytkę. Naraz do izby wszedł Cwik i zażądał wódki. Zaczęła się między nim a Pytkę zwada, bo Pytkę mu szorstko odpowiedział. Brzeska zaś szepnęła Pytkę: „wylewaj go na pole i wpał mi!” Od słów przyszło do bitki, aż obu bijących się, Pytkę i Cwika, Zalewski wypchnął za drzwi. Znalazłszy się na polu, Pytkę wyrwał z płota żerdź i zaczął nią okładać Cwika. Zalewska, widząc co się dzieje, wyrwała mu żerdź z ręki, ale Pytkę znalazł drugą i bił dalej Cwika, mimo, że ten znaku życia nie dawał. Wreszcie przestał go bić i z pomocą Zalewskiego przeniósł Cwika do domu Basistów. Tam położono go na słomie obok Jaroska, którego Cwik dzień przedtem pobił. Basistowie oświadczyli jednak, że go nie chcą mieć w domu, więc Zalewski i Pytkę przenięli Cwika do ogródka i tam go rzucili. Na drugi dzień znalazł Andrzej Śledz zwłoki Cwika. Sekcja wykazała, że Cwik miał piękniutą czaszkę i że z tego powodu wskutek pobicia umarł. Ze jego śmierci odpowiadał dziś Pytkę i Brzeska przed sądem.

Trybunałowi przewodniczył radca Grodzki i oskarżał prok. dr Lang — Brzeską bronił adw. dr Kłobucki.

Pytkę przynął się do winy, podał jeno, że go do tego namawiała Brzeska. Brzeska zaś twierdziła, że mówiła o zemście, ale nie myślała o zabiciu Cwika.

Na podstawie wyroku przysięgłych trybunał wydał wyrok, skazujący Pytkę na 3 lata ciężkiego więzienia, a Brzeską uwolnił od winy i kary.

Odcena kadencja sądów przysięgłych potrawa do 2 lipca.

Co słyhać w mieście?

Wybory z dalszych pięciu nowych dzielnic Krakowa odbywają się dzisiaj przy słabszym niż wczoraj udziale wyborców. Przed magistratem uwiązają się jednak agitatorzy bar dziej, niż wczoraj.

Do godz. 1 w południe rezultat wyborów był następujący:

Nowa Wieś, wyborców 190	głosowało 146
Łódźów, „	49
Krowodrza I, „	108
„ II, „	147
Warszawskie, „	106
Orzegórzki, „	172

Za spraw mjejskich. Wczoraj odbyło się posiedzenie sekcyj szkolnej pod przew. r. Bandrowskiego. Sekcja obradowała nad sprawą lokalu i sił nauczycielskich dla szkoły gospodarstwa domowego, dalej uchwała przedstawic Radzie m. temo na posadzie stajek nauczycieli w szkole im. Komarskiego, następnie powzięto uchwałę co do kredytu dodatkowego na odnowienie probstwa przy kościele św. Krzyża i co do Zjazdu nauczycielstwa słoziarskiego, który ma się odbyć w Krakowie w potowie sierpnia b. r. Wreszcie rozdzieliła sekcyę szereg zapamięd pomiędzy nauczycielstwo krakowskie.

Namelenik Brazylniak nie będzie udzielał audyencyj przez najbliższych kilka tygodni.
Oświetlania Rondla i Bramy flojankiej podczas uroczystości grunwaldzkich w dniu 15 lipca nie zostało jeszcze definitelym rozstrzygnięte. Wczoraj wieczorem około godziny 9 odbyła się próba oświetlenia tych budowli ogniami bengalskimi. Przeprowadził je znany pyrotechnik krakowski p. Magdzykowski wobec licznie zebranych członków komitetu grunwaldzkiego. Próba nie wydała korzystnego rezultatu. Jak się zdaje, komitet wręczył się do pierwszego planu, aby Rondel i Bramę oświetlić 15 lipca światłami elektrycznymi.

Wykłady o Krzyżakach. Aby licznym zastępem tutejszej młodzieży dać możność poznania dziejów Zakonu krzyżackiego i jego zdradzieckiej polityki względem naszego Ojczyzny, ze szczególniejszym uwzględnieniem Grunwaldzkiego pogromu, który wielkopomną chwałę okrył prodom naszym przed 500 laty. Tow. Oświaty lud. urządził w lokalu własnym, ul. Kanonicza 19, l. p. wykłady z obrazami i świetlonymi, począwszy od 15 b. m. codziennie między godziną 5—6 z wstępem 10 halerzy od osoby.

Półkolonizm przedwzrostlece. Krakowskie Koło Tow. walki z gruźlicą urządziło i w tym roku, jak w poprzednim t. zw. „półkolonizm”, które są jednym z najlepszych środków pracy u podstaw, mając na celu ochronę wieku dziecięcego, na zakazanie gruźlicy najwięcej wystawionej. „Półkolonizm” są instytucją dla dzieci drobnych, nie mogących jeszcze korzystać z kolonii z powodu zbyt młodego wieku, tj. dla działw w wieku przedszkolnym, 4—7-letniej. Chodzi o ratowanie dzieci zupełnie jeszcze zdrowych, ale z powodu złych warunków życia, mieszkająca w gęstości na zakazanie gruźlicy najwięcej narażonych, jeśli się ich nie otoczy umiejętną opieką. Dzieci przeto rodzin najuboższych gromadzi się w tym celu na punkcie zbiorowym w mieście, dokąd je przyprowadzają z mieszkań rodzice lub opiekunicy z ramienia Tow. działającej i wywozi się na cały dzień na świeże powietrze w pobliżu miasta do ogródów i t. p., gdzie pod okiem odpowiednio wyszkolonej nadzorczyni spędzają czas na zabawie i otrzymują pozytywne posiłki. W roku bieżącym zajmuje się „półkolonizm” osobny komitet pań. Towarzystwo walki z gruźlicą, rozporządzaając szacunkowymi tylko funduszami przeznaczonymi z nich części bardzo znaczną na cele „półkolonizm” na jednak wypełnić całą szeręj jeszcze innych zadań i podala im tylko wtedy, jeżeli znajdzie w społeczeństwie wydane poparcie. Pomimo ciężarów, jakie społeczeństwo nasze już na różne cele ponosi, nie należy wątpić, że zdoła się ono jeszcze na ofiarność, zwłaszcza, że chodzi tu o walkę z najstraszniejszym wrogiem ludzkości i o zdrowie przyszłych pokoleń całego społeczeństwa.

Oddział kolaraki „Sokoła” krakowskiego urzędu dnia 19 b. m. wycieczkę do Suchy, na poświęcenie stanzdaru. Wyjazd o godzinie 4 rano z przed gmachu „Sokoła”. Zapowiedziane więc wycięgi na ten dzień nie odbędą się.

Matura w IV gimnazjum. Skutkiem nieuwagi składającego pominięto w spisie następujących abiturientów: Kłoczek Stanisław, Kozub Jan, Krzyżanowski Juliusz (z odczask).

Awanturnicy lokator. Odnosno do notatki pod poprzednim tytułem z dnia 11 b. m. prosz nas p. Solary o zanotowanie, że nie był aresztowany za wyrażenie się gospodni, ale za drobną sprawę, za którą go natychmiast uwolniono.

Wybuch benzyny nastąpił wczoraj godz. 5 po południu w palni p. Szapkowskiego przy ulicy Karmelickiej 1. 20. Gdy czyszczono benzynę ubrania, naciągnięto na bęben, jeden z robotników zbliżył się z papierosem w rękę do naczynia z benzyną. Nastąpił straszliwy huk, benzyna wybuchła z taką siłą, że w palni wyleciały wszystkie szyby. Ubranie spaliło się, zresztą ogień nie rozszerzył się i zaraz go stłumiono. Na miejsce przybyła straż pożarna, która jednak nie miała już nic do roboty.

Sęp i chłopiec. W zwierzyńcu w Parku krakowskim przylądował wczoraj 5-letni Witoldek S. dożemu sępowi. Naraz sęp wychylił głowę z przęmi i dziobem zranił malca w palec. Przerazona matka zaniósła malca na Pogotowie, gdzie go opatrzone.

Zbiegły arezant. Władze pruskie poszukują 26-letniego murzara, Klemensa Watolę, rodem ze Śląska pruskiego, który skazany za włamanie i gwałt publiczny na 4 lata i 6 miesięcy ciężkiego więzienia, zbiegł z Gliwic zaraz po rozprawie sądowej podczas odstawiania go z sądu do więzienia.

6000 rubli w miejscu utępowym Donosiłomyj swego czasu, że w Boguminie znaleziono w miejscu utępowym zwój banknotów zawinięty w gazetę i związany sznurkiem. Po pieniądze nie zgłosił się nikt, pomimo, że dzienniki wszystkie doniosły o znalezieniu paczki banknotów w ogólnej sumie 6 tysięcy rubli. Rozpoczęto tedy dochodzenia policyjne, które wykazały, że pieniądze te pochodzą z kradzieży, pojęnionej na poczcie na szkodę firmy berlińskiej „J. I. Caro”. Firma ta wysłała d. 10 maja b. r. 6 tysięcy rubli w liście poleconym do firmy „Galatzer”

w Brodach. List został doręczony firmie G., ale zamiast pieniędzy, był w nim czysty papier, w który banknoty były owinięte. Równocześnie prawie zgineły pieniądze z listów poleconych, wysłanych przez „J. I. Caro” do p. Czobena w Husiatynie. Z jednego listu zginęła cała zawartość w kwocie 6 tys. koron, z drugiego zaś 6 tysięcy rubli, — 660 rubli złodziej pozostawił w liście. — Policja w Boguminie przypuszcza, że sprawcą tych kradzieży jest osoba i ta sama osoba, a przypuszczenia swe opiera na sposobie otwierania listów, który był w obu wypadkach kradzieży identyczny. O kradzieży tej powiadomiła policja bogumińska tutejszą, aby ta również wszczęła ze swej strony dochodzenia w tym kierunku. **Trup dziecka w kufrze.** Wczoraj rozszedła się także do Krakowa, że na strychu jednego domu w Nowej Wsi znajduje się w kufrze trup otrogu dziecka. Doniesiono o tem policyi, która przybyła na miejsce i przeprowadziła dochodzenia. Według naszych informacji sprawa przedstawia się następująco:

W domku wrobnikami, Jana Kapusty przy ulicy ks. Wiewka 1. 8 umarło w poniedziałek 4-romiesięczne dziecko nieślubne pewnej służącej, które Kapustowa przyszyła na wychowanie. Zmarłe dziecko ubrane złożono do trumienki, a ponieważ ciało zaczęło się wstękać gorąco prędko rozkładając, włożono trumienkę do kufra i wymiesiono na strych, aby załad gniejącego ciała nie rozchodził się po mieszkaniu. O śmierci dziecka powiadomiono lekarza miejskiego i wczoraj właśnie miał się po południu odbyć pogrzeb dziecka. Na skutek jednak pogłoski o otruciu dziecka, policja zarządziła przewiezienie zwłok do zakładu medycyny sądowej, aby stwierdzić, czy pogłoska opiera się na prawdzie, czy tylko na bezpodstawnym podejrzeniu. Badana Katarzyna Kapustowa zeznała bowiem, że od 1 maja przyjęła dziecko na wychowanie, ale dziecko chowało się tylko i 10 maja zachorowało. Udała się z niem do szpitala św. Ludwika po poradę lekarską, a następnie chowała je w domu, ale dziecic było bardzo słabowite i umarło.

Z Podgórze. Amator kielbas. Feliks Durzyk, czeladnik rzemieśny, popił sobie wczoraj w szynku Goldfinger’a, a kiedy miał już dosyć piątki, chciał coś przekąszyć. Zwinął się więc sprytnie po szynku i skradł 2 kg kielbas, poczem wszedł do dorozki i pojechał za Podgórze, aby spokojnie urządzić sobie ucztę. Wszystko byłoby dobrze, gdyby nie ludzka zadróżd. Mianowicie jeden z pijących w szynku ander sprostępzył kradzież i zapewne z zadróżdci, że Durzyk nie zaprosił go na ucztę, powiadomił gospodarza o kradzieży. Ten udał się do policyi, która Durzyka ujęła i przymknęła.

Także rowerzysta. Od dłuższego czasu był potrachem dzieci bawiących się koło „Sokoła” rowerzysta Samuel Landesberger, który, nie mając pojęcia o jeździe, nie przestawał przecież wsiadywać na rower po to tylko, aby przejechać kilka kroków spaść. Nie szkodliłoby to nikomu, gdyby te upadki dotyczyły tylko jego i na jego skórze odbijały się tylko, ale bardzo często dostawał się także bawiącym się dzieciom, na które padał niedziera-rowerzysta. Wczoraj upadł także na 7-letniego Tadzika Kmiecica i 9-letnią Marię Czernek; dzieci upadły na bruk i potłukły się bardzo dotkliwie, za co aresztowano rowerzystę, któremu raz na zawsze powinny władze zakazać jazdy.

Z Dębnik. Festyn dzieci dla dzieci, który z powodu deszczu nie mógł się odbyć w ubiegłą niedzielę, odbędzie się w niedzielę dnia 19 b. m. w Parku miejskim w Dębnikach.

Komitet wczoraj energią dokłada wszelkich starań, aby festyn, urządzany dla zabawy i przyjemności dzieci, wypadł ku ogólnej ucieście i zadowoleniu miłośników.

Przygotowuje więc wiele niespodzianek w rodzaju zabaw i gier dziecięcych, lotw muzyki, obficie zaopatrzone bufet i mierniczy, lotwre pięknych zabawek dziecięcych i liczących cennych przedmiotów.

Obfitość darowanych fantów pozwoliła urządzić loteryę, której każdy los bez wyjątku wygrywa.

Jeżeli stan wody na Wiśle pozwoli, kursować będą z pod Wawelu do Parku i z powrotem statki parowe do przewozu gości.

Dochód z festynu przeznaczony na budowę ochronki w Dębnikach.

Komitet więc ma nadzieję, że wszystkie dzieci w towarzyszywie rodziców i starszych przybędą na festyn i, bawiąc się swobodnie i wesolo w towarzystwie Parku, złożą także grosz na opuszczonych i biednych rówieśników i rówieśniczki.

W razie niepogody odbędzie się w Parku (po deszczu) liczytka nagromadzonych na festyn przedmiotów po najniższych cenach.

Zapiski meteorologiczne. Dnia 18 zima o godz. 7 termometr obserwatoryum krakowskiego wykazał +1.8 C, zaś w godzinie termometr na strażnicy pożarnej wykazywał +2.95 C.

Z krótki żółtobaj. Zofia Hohorowska, nauczycielka w Bukowie, zmarła d. 15 bm. w 23 roku życia. Szymon D udek, kursor biura ogłoszeń, zmarł d. 15 bm. przeżywszy 50 lat.

Z Rady państwa.

Wiedeń Izba posłów obradowała wczoraj nad etatem ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej.

Pos. German omawiał sprawę emigracji i domagał się opieki rządu nad emigrantami. Mowca zgłosił następujące rezolucje:

„Wzyska się rząd, aby przedłożył odpowiadającą nowoczesnym pojęciom prawnym i potrzebom kulturalnym ustawę o sprawie emigracji, dalej, aby postarał się o odpowiednią statystykę emigracyjną w rządu wspólne, aby w zamorskich państwach kolonizacyjnych konsulowie zawodowo w większej liczbie byli powoływani w miejsce konsulów honorowych.”

Pos. Gabel przedstawił energicznie poleżenie żydów w Rosji, dalej omawiał sytuację żydów w Austrii, specjalnie w Galicyi i na Bukowinie i stwierdził, że gospodarce poleżenie żydów w obu tych krajach koronnych r. dnia na dzień pogarsza się. Obecnie gromi galicyjskim żydom nowe pokrzywdzenie przez zniesienie przepłaty i wprowadzenie koncesyonowania synków. W tym wypadku chodzi o los 17.000 rodzin żydowskich. Mowca prosi, aby przy udzieleniu koncepcji brano względy na dotychczasowych właścicieli synków. Względ domagał się zmiany ordynacji wyborczej do gmin wyznawionych.

Następne posiedzenie we czwartek.

Podniesienie cwartownik.

Wiedeń. Na czwartkowym posiedzeniu Izby poselskiej p. Muhlewirth zgłosił wniosek nagły w sprawie reformy prawa mateliskiego. Po odczytaniu innych interpelacyj i wniosków przystąpiono do dalszej dyskusji budżetowej.

Telegramy „Nowin”.

O mieście rumuńskie.

Wiedeń. Deputacja miast, prowadzona przez prezesa Koła pol. dra Głębickiego w towarzysztwie posłów: Petelena, Sikorskiego, Zielenawskiego, Daszyńskiego, Tomaszewskiego, Roszkowskiego, Damanda, Burka i Loewensteina, udała się dziś do Kierownika mln. rolnictwa Poppa, który przyjął do wiadomości wzięcia uchwałę Koła polskiego.

Minister handlu, dr Walskirchner, w odpowiedni na przedstawienie Głębickiego oświadczył, że wita z radozeniem wczorajszą uchwałę Koła polskiego, ponieważ jest ona zupełnie zgodna z jego życzeniami. Minister jest przekonany, że mieśo rumuńskie może ludność miast przynieść korzyść, a nie wyrządzić żadnej szkody o interesom rolniczym w Galicyi, tembardziej, że tak wielka ilość mięsa galicyjskiego idzie do Wiednia.

Burza i powódzie. Budapeszt. Z południowych Węgier nadobędą wieści o powiódach, podczas których zginęło około 100 ludzi. W miejscowości Orawica spadło się z powodu powodzi 80 domów.

NADESZANE.

Za która redakcyę nie bierz odpowiedzialności.

Dobry i praktyczny kuchniaż można prowadzić, używając wyrobów M&GIZZO. Podobnie jak powszechnie zna na Maggiego preparata do susz past do 90 lat ogólnie połączoną, tak Maggiego bulionowe kostki cieszą się naukami wszystkich gospodarzy naszych. Maggiego bulionowe kostki są przygotowane z najlepszego ekstraktu mięsnego i zawierają wszystkie potrzebne dośkił tak, iż przez wygotowanie polanie wrzącą wodą wydaje natychmiast zupełnie gotowy rosół, odznaczający się wyborem smakiem i piękną czerwą barwą. Przy zakupieniu należy uważać na nazwę Maggiego i smak ochrony kraja w gwiazdce.

BILETY

na trybunie podczas ćwiczeń
V Złotu Sokolstwa polskiego
w Krakowie
w dniach 16-go i 17-go lipca b. r.
nabywać można wcześniej

w agencji dzienników i ogłoszeń
Maryana Hupezyca
w Krakowie, Wiślna 2.

Lawn-Tennis, Krokiety, Piłki nożne, Piłki gumowe, Hamaki, „Diabollo“, Disbollo, Serso, Zabawki, wszelkie wiosenne nowości w grach i zabawach najtaniej

C. Szczepkowski
2 Kraków, GRODZKA 2
Jedyny w Krakowie Magazyn zabawek, lalek, gier towarzyskich i t. d.
Ceny niskie Towar doborowy.

